

Historien om Jace

Jace Edgrens bonad "Auktion" är en av många bilder som presenteras i samlartidskriften *Triumf*.

Triumf heter en gammal fin samlartidskrift som nu är inne på sin nittioåttonde årgång. Den utkommer årligen med fem nummer och i de senaste har löpt en serie kallad Svenska vykortskonstnärer. I fjolårets sista nummer har turen kommit till Arvikas egen tecknare Jacob Albert Edgren, känd under namnet Jace. Artikeln är kunnigt skriven av kristinehamnaren Ronnie Wachenfeldt. Jaces vykortsgubbar har spritts genom förlag både i Sverige, Norge, Finland och Danmark.

I svensk-amerika har en del av korten fått stor spridning och även tyska turister som gästade Sverige har gärna behållit några av hans kort som minnesbilder från vårt land.

Jace Edgren var son till en lanthandlare i Gunnarskog och faderns lanthandel i Säterud var enligt tidens sed en sam-

lingsplats för ortsbefolkningen. Den lille sonen Jac visade sig tidigt kunna roa kunderna i butiken med sina roliga gubbar. Några porträttlika karikatyrer var det emellertid inte fråga om nu, lika litet som senare i Jaces liv.

Byggnadsnämnden så som Jace Edgren såg den.

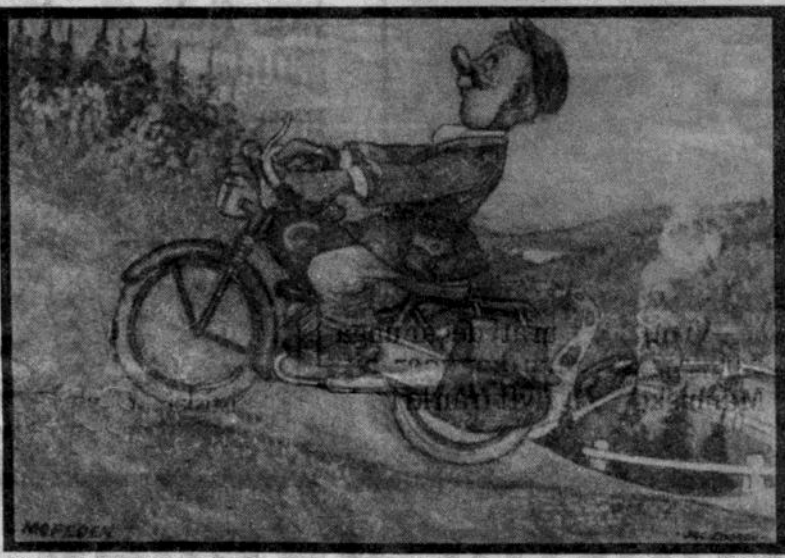
Ett julkort signerat Jace Edgren.

Han samlade istället på allmän-giltiga typer som kunde betraktas som oförargliga just genom sin anonymitet.

Modellteckning

Jace studerade en kort tid modellteckning för Tor Bjurström på Valand i Göteborg. Under fem år i Amerika utvecklades sedan Jace till en yrkesvan snabbtecknare och återvände till Sverige 1930 med en egen upptäckt hur man kunde göra snabblicheer. Bland annat utförde han klichéerna till Helge Sjöbergs bok "Käringer, göbber å annre skrötter" med den nyförvärvade tekniken. Jace hade också tidigt börjat som illustratör, bland annat i *Ny Tid*, *Favoriten*, *Göteborgsposten*, *Finnbygden* och *Värmländsk Julglädje*.

Han drog även nytta av sin utbildning till snabbtecknare och i dryga femton år var han folkparksartist i sällskap med historieberättaren Bernthard Blomberg. Deras gemensamma artistnamn var Jace och Joce. Den första kompisen var dock Alf Nordquist och Jace han också samarbetat med Erik-Kobben Larsson, Arvid Kling och konst-

Mopeden heter den här bilden. Troligen är mopedisten på väg upp för Frykdalshöjden.

smeden C.G. Eriksson. Situationskomiken var en ständigt förekommande ingrediens i de kort och bonader som Jace så flitigt förfärdigade genom åren.

Figurer i lera

Ronnie Wachenfeldt konstaterar också att Jace prövade sin lycka som skulptör några gånger. Han formade några små figurer i lera som han sedan koloretrade. Bland annat gjorde han en liten skulptur av Elis i Tasere, något som kan vara intressant att minnas just nu eftersom det är aktuellt med staty över storsljugaren och historieberättaren Elis. Största bekymret just nu tycks vara var man skall kunna sätta upp statyn som till och med föreslagits få detronisera Fågelmannen som blickfång på torget i Arvika.

Artikeln om Jace innehåller också ett kort avsnitt om hans betydelse som dialekt- och bygdemålsförfattare. Han bevarade och återgav mycket säkert och troget sin barndoms dialekt från Gunnarskog då han skrev sina skrönor på bygdemål exempelvis i Arvika Nyheter där han var flitigt uppskattad medarbetare.

Bygdemål

På samma sätt som Jaces kort

skildrar en bestämd situation berättar han också i sina skrönor på bygdemål. Under andra världskriget fanns Jace i Charlottenberg varifrån han flitigt skrev Fältpost till Arvika Nyheter. Det bör nämnas att Uppsala universitet högt och rent deklarerat sin uppskattning av Jace som bevarare av en gammal dialekt och gärna tog emot hans alster av den anledningen. Själv torde han inte ha lagt några allvarligare aspekter på denna sida av sin verksamhet.

Jace gav också ut böcker med egna berättelser och illustrationer. Ett samlingsverk är E'lussebrur å mange andre beter. Tre upplagor trycktes och försvann snabbt. Den kom ut 1971. Två år senare kom Boka nummer två.

Även den blev snabbt slutsåld och 1985 gav NWT:s förlag ut en samlingsvolym innehållande båda verken.

Jace dog i början av året 1980.

Därmed frösvann en glad och vänsäll människa. Hans humor kunde väl upplevas som naiv och uddlös men han uppskattades livligt av den stora mängd av människor som blev hans breda publik. Han erhöll också Arvika kommuns kulturpris 1972 och Nya Wermlandstidningens kulturpris 1979.

Arne Olsson